



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 245/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Martinom Kirňakom, Vajanského 43, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/122/2023 z 15. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením najvyššieho súdu. Navrhuje, aby ústavný súd namietané uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.
2. Sťažovateľ je žalobcom v konaní vedenom proti Slovenskej republike, za ktorú koná Súdna rada Slovenskej republiky, o náhradu škody vo výške 60 910,06 eur s príslušenstvom. Okresný súd Bratislava I rozsudkom sp. zn. 12C/94/2016 z 10. januára 2020 žalobu sťažovateľa zamietol a Krajský súd v Bratislave tento rozsudok rozsudkom sp. zn. 15Co/143/2020 z 26. októbra 2022 potvrdil.
3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré však doručil najvyššiemu súdu oneskorene, keď lehota na podanie dovolania mu uplynula 9. marca 2023 a dovolanie (podľa vlastných slov „rámcové“) doručil najvyššiemu súdu 10. marca 2023 (jednu sekundu po polnoci) – v elektronickej podobe a bez autorizácie. Následne doručil najvyššiemu súdu 20. marca 2023 písomne vypracované dovolanie. Dňa 24. marca 2023 doručil najvyššiemu súdu žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania spolu s dovolaním (bez autorizácie, pozn.).

Tieto posledné podania následne 29. marca 2023 doplnil v písomnej forme s podpisom. Poukázal na to, že v posledný deň lehoty (9. marca 2023) sa mu rozvinul zápal ústnej dutiny s akútnou bolesťou a opuchom tváre. Absolvoval ošetrovanie u lekára, kde mu rezali ďasno, zápal vyčistili a dali analgetiká proti bolesti.

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania zamietol a dovolanie odmietol. Najvyšší súd skonštatoval, že sťažovateľ má právo využiť aj posledný deň lehoty, ktorú má k dispozícii. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ si ponechal využitie lehoty „na poslednú chvíľu“ a ním deklarovaná prekážka vykonania úkonu sa vyskytla na konci tejto lehoty, samo osebe nemožno kvalifikovať ako neospravedlniteľné. Najvyšší súd však z priložených dokladov považoval za preukázané, že ošetrovanie sťažovateľ absolvoval o 7.30 h ráno, teda mal dostatok času na podanie dovolania. Podľa priloženej lekárskej správy sa mu prerezával zub múdrosti. Lekár mu odporučil ľadové obklady a analgetiká s kontrolou 10. marca 2023. Sťažovateľ nepreukázal (ani netvrdil), že by musel vyhľadať zubnú ambulanciu opätovne ešte v ten istý deň, ani to, že by užíval iné lieky ako voľne dostupné analgetiká. Nepovažoval sťažovateľa za zdravotne indisponovaného natoľko, aby dovolanie nepodal včas, keď ho zrejme napokon bol schopný podať (akokoľvek rámcovo) takmer v ten istý deň.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ argumentuje tým, že jeho zdravotná indispozícia predstavuje ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty podľa § 122 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa jeho názoru rozhodol najvyšší súd arbitrárne, bež riadneho a spravodlivého zohľadnenia okolností veci, v dôsledku čoho mu odňal právo na prístup k súdu a na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomocí všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, II. ÚS 357/06). Ústavný súd touto optikou posudzoval aj sťažovateľom označené zásahy do jeho základných práv a slobôd.

7. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že inštitút odpustenia zmeškanej lehoty (§ 122 CSP) má odstraňovať tvrdosť zákona a má práve reflektovať na rôzne individuálne životné situácie, pre ktoré strana môže procesný úkon zmeškať. Na druhej strane nemôže byť tento inštitút zneužitý na legitimizáciu nedbanlivosti procesnej strany, resp. jej právneho zástupcu. Rozhodne nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi. Tieto obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprímeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu. Preto je potrebné sa pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania vyhnúť prehnane formalizmu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu určitých procesných pravidiel (II. ÚS 519/2025).

8. V okolnostiach posudzovanej veci najvyšší súd správne vyhodnotil, že nemožno dať sťažovateľovi za vinu skutočnosť, že začal s prípravou dovolania až v posledný deň lehoty. Napriek tejto okolnosti však najvyšší súd sťažovateľom uvádzané dôvody na nedodržanie lehoty na podanie dovolania nepovažoval za ospravedliteľné. V prvom rade poukazoval na skutočnosť, že vyšetrenie v zubnej ambulancii absolvoval sťažovateľ ešte v skorých ranných hodinách (cca o 7.30 h), pričom nepreukázal ani netvrdil, že by musel toho istého dňa opakovane vyhľadať lekársku pomoc. V tomto zmysle bolo preto podľa najvyššieho súdu podstatné, či s ohľadom na zdravotný stav bol sťažovateľ spôsobilý dovolanie pripraviť. Pretože dovolanie napokon sťažovateľ predsa len podal (sekundu po polnoci), akokoľvek mohla vyzerat' finálna úprava, túto skutočnosť nebolo možné opomenúť – resp. tento záver najvyššieho súdu nie je zjavne svojvoľný (aj keď možno trochu prísny). Inak povedané, podstatou argumentácie najvyššieho súdu bola skutočnosť, že konaním samotného sťažovateľa bolo preukázané, že dovolanie mohlo byť podané včas (aj keď možno nie v takom rozsahu a kvalite, ako bolo jeho zámerom) a tento záver nie je zrejme nelogický.

9. Ústavný súd vnímal v rámci posúdenia aj okolnosť, že k oneskoreniu došlo len o jednu sekundu, avšak k tejto okolnosti sa sťažovateľ v podstate nevyjadril – túto okolnosť sa ani len nepokúšal ospravedlniť. Poukazoval len na to, že 9. marca 2023 nebol v stave podať dovolanie tak, ako mal v úmysle, avšak neodškriepiteľným faktom zostáva, že ho podať vedel. To, že neustriehol doručenie podania do polnoci, pritom nemožno ospravedlniť bolesťou zubov, a s ohľadom na to, že týmto smerom ani neargumentoval, nemohol na túto okolnosť prihliadať ani najvyšší súd.

10. V závere poukazuje ústavný súd aj na vedľajšiu argumentáciu sťažovateľa, keď poukazuje na to, že mu rozhodnutie o vylúčení zákonného sudcu bolo doručené až po tom, ako bolo rozhodnuté o ním podanom dovolaní. Treba prihliadnuť na skutočnosť, že zaujatosť sudcu a jeho vylúčenie chráni v prvom rade sťažovateľa, ako aj na skutočnosť, že proti uzneseniu o vylúčení sudcu nie je možné podať odvolanie. K porušeniu práva na zákonného sudcu preto nemohlo dôjsť.

11. Akokoľvek prísne môže odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu pre sťažovateľa vyznieť a ľudsky možno plne porozumieť rozhorčeniu sťažovateľa, ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, pre ktorú by bolo možné napadnuté uznesenie označiť za ústavnoprávne neakceptovateľné. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe už uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2026

Peter Molnár
predseda senátu